

Ierom. Maxim (Iuliu-Marius) Morariu, *Restitutio Grigore Pletosu*, Editura Renașterea/Eikon, Cluj-Napoca, 2014, 187 p. (pr. stavr. RADU BOTIȘ)

Istoria și spiritualitatea bisericească românească își întregesc mereu sfera valorilor prin scoaterea la lumină a noi și prestigioase lucrări.

Un act de restituire necesar îl împlinește preotul, teologul și istoricul Iuliu-Marius (Maxim) Morariu, licențiat al Facultății de Teologie Ortodoxă și al Facultății de Istorie și Filosofie ale Universității „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca. Încă din perioada studenției, acesta dovedește printr-o serioasă muncă de cercetare că teologul și istoricul îmbină cât se poate de armonios pasiunea dar și priceperea buneii meniri hărăzite, devenind autorul volumelor *Istoria mănăstirii „Izvorul Tămăduirii” Salva*, Editura Astra, Blaj, 2013 (împreună cu prof. Ana Filip); *Stări, momente și personalități ale Ortodoxiei transilvane*, Editura „Academica Brâncuși, Târgu Jiu, 2013 și *Habet sua fata libelli! Antologie de invitații la lectură*, Editura Semănătorul, Tismana, 2014. De asemenea, a elaborat și publicat peste 100 de studii și articole de teologie și istorie în reviste precum *Transilvania* (Sibiu), *Altarul Reîntregirii* (Alba-Iulia), *Altarul Banatului* (Timișoara), *Tabor* (Cluj-Napoca), *Acta Musei Porrolisensis* (Zalău), *Der Unterwald* (Sebeș), *Studii și cercetări etnoculturale* (Bistrița), *Arhiva Someșană* (Năsăud), *Revista Română* (Iași), *Oglinda literară* (Focșani), *Boema* (Galați), *Cetatea culturală* (Cluj-Napoca), *Caiete Silvane* (Zalău), *Tribuna* (Cluj-Napoca), *Studia Universitatis „Babeș-Bolyai” – Series Bioethica* (Cluj-Napoca), *Symposium* (New York), *Lumină lină* (New York), *Confluente Românești* (New York), *Semănătorul* (Tismana), *Observatorul* (Toronto), *Conexiuni românești* (Mannheim), *Astra năsăudeană* (Năsăud), *Astra Salvensis* (Salva), *Astra Sabesisnsis* (Sebeș) și a participat la peste 40 de conferințe și simpozioane naționale și internaționale. Începând cu anul 2013, realizează săptămânal emisiunea „Oameni de ieri și de azi” la Radio Renașterea din Cluj-Napoca.

Cartea *Restitutio Grigore Pletosu*, apărută la Editurile Eikon și Renașterea din Cluj-Napoca în anul 2014, atent structurată, aduce în fața cititorului profilul biobibliografic al lui Grigore Pletosu, prezentând în detaliu viața și opera acestuia pentru ca, mai apoi, în capitolul *Profilul spiritual al protoiereului Grigore Pletosu reflectat în activitatea sa didactică* să descoperim profilul spiritual al dascălului creștin, în concepția patristică, în pedagogie și în literatura română, dar și profilul spiritual al protoiereului reflectat în activitatea sa didactică.

În cea de-a treia parte a cărții vrednicul protoiereu ne este prezentat în activitatea sa pastorală bogată, autorul cărții conturând în aceeași manieră specifică temeiniceii cercetări ampla activitate a celui prezentat.

Parcurgând cartea, vom observa că pe baza analizei activității didactico-pedagogice, pastorale, catehetice și a celei național-bisericești a părintelui se poate contura portretul spiritual al acestuia. Acest fapt reprezintă, de altfel, împlinirea

cuvintelor Mântuitorului care spune „după roadele lor îi veți cunoaște” (Matei 7, 16). Profesorul și, mai apoi, părintele Grigore Pletosu s-a achitat cu brio de sarcinile ce-i parveneau din acest statut, reușind să fie un om care a stimulat tineri valoroși în activitatea lor de creație literară și de propășire spirituală și o persoană apreciată întotdeauna în comunitățile în cadrul cărora a activat.

Având în vedere toate aceste calități, putem afirma cu certitudine că personajul analizat în cercetarea de față a fost un om de mare calitate intelectuală și de înaltă ținută morală, ce a știut mereu să fie la înălțimea vremurilor și să îmbine trăirea ortodoxiei cu munca în ogorul românismului transilvănean.

O carte necesară, cu privire la care Înaltpreasfințitul Părinte Andrei, Arhiepiscopul Vadului, Feleacului și Clujului, Mitropolitul Clujului, Maramureșului și Sălajului afirma în cuvântul care o prefațează: „*Prezentul volum ne pune în față – și cred că nu greșesc – pe un foarte profund și serios cercetător al istoriei și al spiritualității bisericești. Îl preocupă Istoria Bisericii Ortodoxe Române, dar nu doar ca înșiruire de date și fapte; el pătrunde în cauzalitatea fenomenelor, încercând să dea acestora o explicație. ...Dacă cercetătorii de până acum s-au mulțumit să reproducă despre Părintele Grigore Pletosu informații stereotipe, pe care le-au preluat unii de la alții, Ierom. Marius (Maxim) Morariu merge dincolo, la izvor, la sursă: cercetează arhive, consultă membri ai familiei. Este de subliniat bogăția și acuratețea notelor de subsol, care ele însele pot alcătui încă o lucrare documentară*”.

Avem, iată, în față o lucrare de înaltă ținută care vine să prezinte cititorilor modelul dascălului creștin-luminător de slova românească, al preotului purtător de har și sfânta slujire în Biserica lui Hristos, cât și a protoiereului ajutor fraților, ascultător față de ierarhul său și împlinitor fidel al învățăturilor dumnezeiești.